

ÎNCHEIERE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către avocatul Igor Topală, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Stals”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Aldebars” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stals” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, prin care s-a refuzat punerea pe rol a cererii de apel motivate declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Stals”, cu restituirea apelului și a taxei de stat achitate

c o n s t a t ă

La 08 aprilie 2015 SC „Aldebars” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Stals” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere, penalităților și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 10 februarie 2014 între SRL „Aldebars” și SRL „Stals” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 02-14, obiectul căruia a constituit - lucrări din materialele antreprenorului în valoare totală de 481 734,00 lei.

La 31 martie 2014 SRL „Aldebars” a executat lucrări și a transmis bunuri către SRL „Stals”, la obiectivul pîrîtului, conform Actului de recepționare nr. 1 și facturii fiscale DV 2319807 în sumă de 165 000,00 lei.

La 30 mai 2014 SRL „Aldebars” a executat lucrări și a transmis bunuri către SRL „Stals” la obiectivul pîrîtului, conform actului de recepționare nr. 3, actului de recepționare pe luna mai și facturii fiscale DV 2319808 în sumă de 329 543,00 lei.

În total au fost recepționate lucrări cu bunuri de 494 543,00 lei, pentru care pîrîtul și-a asumat obligația să le achite conform condițiilor contractuale în 5 tranșe după cum urmează: 55 000,00 lei - pînă la 01 martie 2014; 110 000,00 lei - pînă la 15 martie 2014; 110 000,00 lei - pînă la 29 martie 2014; 110 000,00 lei - pînă la 12 aprilie 2014; 96 734,00 lei - în termen de 2 săptămîni de la semnarea actelor de recepționare a lucrărilor (pct. 3.2 a contractului).

Susține că, recepționînd lucrările comandate de la reclamant fără careva obiecții, pîrîtul nu și-a onorat obligațiile de achitare deplină a lucrărilor efectuate de reclamant, achitînd doar suma de 435 000,00 lei, în 5 tranșe, după cum urmează: 55 000,00 lei - la 28 februarie 2014; 110 000,00 lei - la 13 martie 2014; 110 000,00

lei - la 04 aprilie 2014; 110 000,00 lei - la 06 mai 2014; 50 000,00 lei - la 25 iulie 2014, restanța rămânând de 59 543,00 lei.

Consideră reclamantul că, pentru sumele neachitate la timp (pentru perioada 29 martie 2014 – 07 aprilie 2015) s-a calculat dobânda de întârziere în mărime de 8 814,12 lei, și conform pct. 6.2 din contract pârîtul urmează să achite și penalitatea, care constituie 3 360 lei.

Solicită reclamantul încasarea datoriei de bază în mărime de 93 143,00 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 8 814,12 lei, penalității de întârziere în sumă de 3 360,00 lei, cheltuielile pentru intermedierea executorului judecătoresc la înmînarea actelor în sumă de 600,00 lei și a taxei de stat în mărime de 3 177,51 lei.

A mai indicat că, pârîtul timp de peste 10 luni se eschivează de la recepționarea lucrărilor comandate adăugător și îndeplinite de către reclamant, în calitate de antreprenor la același obiectiv, în valoare de 33 600,00 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2015, s-a încasat de la SRL „Stals” în beneficiul SC „Aldebars” SRL suma de 59 543 lei cu titlu de datorie, suma de 8 733,23 cu titlu de dobîndă de întârziere, suma de 5 954,3 lei cu titlu de penalitate și cu titlu de cheltuieli de judecată - suma de 600 lei achitată pentru înmînarea actelor de către executorul judecătoresc și 2 244,90 lei cu titlu de taxă de stat, iar în total fiind încasat din contul SRL „Stals” în beneficiul SC „Aldebars” SRL suma de 77 075,43 lei.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 28 octombrie 2015, cerința privind încasarea datoriei în sumă de 33 600 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 octombrie 2015 SRL „Stals” a depus apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărîrii primei instanțe (f.d.68), solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, iar la 03 noiembrie 2015 a declarat apel motivat și timbrat SC „Aldebars” SRL împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL „Stals”, fiindu-i acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 1 671 lei în termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, s-a explicat apelantului că ședința de judecată este preconizată pentru 15 decembrie 2015, ora 10:00 și că în cazul în care nu vă înlătura în termen neajunsurile, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și va fi restituită.

La 09 decembrie 2015 SRL „Stals” a depus prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău cerere de apel motivată și dovada achitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, a fost refuzată punerea pe rol a cererii de apel depuse de SRL „Stals”; s-a restituit apelul declarat de SRL „Stals”, pe motiv că apelantul nu a înlăturat în termen neajunsurile la cererea de apel în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015; s-a remis apelantului SRL „Stals” cererea de apel cu toate actele anexate, inclusiv taxa de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 1671 lei, în baza ordinului nr. 279 din 02 decembrie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, a fost respins apelul declarat de SRL „Aldebars” și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2015.

La 09 februarie 2016 avocatul Igor Topală, în interesele SRL „Stals”, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Consideră recurentul că, cererea de apel motivată a fost depusă în termenul legal, iar prin încheierea recurată i se îngădește accesul liber la justiție.

Totodată a indicat că, o parte din vină este pusă pe seama primei instanțe, care nu a expediat în adresa recurentului o copie a hotărârii motivate, or a luat cunoștință cu aceasta doar în cadrul instanței de apel.

Afirmă recurentul că, în cazul în care prima instanță ar fi expediat în termenul de 15 zile copia hotărârii motivate, conform art. 236 CPC, atunci și apelul motivat ar fi fost depus în termenul legal, dispus prin încheierea instanței de apel din 16 noiembrie 2015.

Astfel susține recurentul că a depus apelul motivat imediat după ce a făcut cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că încheierea instanței de apel, recurată de avocatul Igor Topală în interesele SRL „Stals”, este emisă la 19 ianuarie 2016, și expediată conform scrisorii de la f.d. 132 la 22 ianuarie 2016. Însă materialele cauzei nu denotă data recepționării de către părți a încheierii, astfel Colegiul consideră că recursul din 09 februarie 2016 este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului SRL „Stals” în fond din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 26 octombrie 2015 SRL „Stals” a depus apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță (f.d.68).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL „Stals”, fiindu-i acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat și dovezi de achitare a taxei de stat în sumă de 1 671 lei în termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, i s-a explicat apelantului că ședința de judecată este stabilită pentru 15 decembrie 2015, orele 10:00 și că în cazul în care nu vă înlătura în termen neajunsurile, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și va fi restituită.

Prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, SRL „Stals” la 09 decembrie 2015 a depus cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016 însă, contestată prin prezentul recurs, a fost refuzată punerea pe rol a cererii de apel depuse de SRL „Stals” și restituit apelul declarat de SRL „Stals”, pe motiv că apelantul nu a înlăturat în termen neajunsurile la cererea de apel în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, fiind remis apelantului SRL „Stals” cererea de apel cu toate actele anexate, inclusiv taxa de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 1671 lei, în baza ordinului nr. 279 din 02 decembrie 2015.

Or, este cert faptul că încheierea din 16 noiembrie 2015 a fost expediată în adresa SRL „Stals” la 23 noiembrie 2015, inclusiv citația pentru ședința din 15 decembrie 2015, și recepționată de societate și reprezentantul acesteia la 27 noiembrie 2015, conform avizelor de recepție de la f.d. 80,81.

Avocatul Topală Igor, acționînd în interesele SRL „Stals”, în principiu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea din 16 noiembrie 2015 și la 09 decembrie 2015, înainte de ședință, a înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și a anexat dovada de plată a taxei de stat de 1671 lei, în baza ordinului nr. 279 din 02 decembrie 2015 (f.d. 83-88).

Ulterior, ședința din 15 decembrie 2015 a fost amînată pentru 19 ianuarie 2016, orele 10.00, la cererea avocatului Topală Igor.

Contrar circumstanțelor descrise, Curtea de Apel Chișinău a dispus prin încheierea din 19 ianuarie 2016 restituirea apelului declarat de SRL „Stals” din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

În situația descrisă, Colegiul relevă că, instanța de apel urma să aprecieze importanța normelor procedurale prevăzute de legiuitor care indică expres acțiunile ce urmau a fi îndeplinite de către instanța de judecată pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

Astfel, analizînd circumstanțele din speță, instanța de recurs constată că cererea de apel motivată a fost prezentată de apelantul SRL „Stals” pînă la ședința de judecată din 15 decembrie 2015, fapt ce atestă că ultima a executat toate indicațiile instanței de apel pînă la prima ședință de judecată stabilită prin încheierea de a nu da curs cererii de apel, în așa mod și neajunsurile fiind înlăturate pînă la ședința cînd cererea de apel a fost restituită.

Or, deși, prevederile art. 369 alin. (1) CPC statuează că, în cazul în care apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC, instanța de apel urmează să restituie cererea de apel, însă la aplicarea prevederilor menționate urmează de a fi ținut cont că întru evitarea unor situații confuze, la emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel, termenul limită acordat de către instanță pentru înlăturarea neajunsurilor urmează să coincidă cu data și ora ședinței de judecată în cadrul căreia să fie constatat dacă au fost, sau nu, respectate toate condițiile pentru declararea apelului, fapt care însă a fost ignorat de către instanța de apel la adoptarea încheierii contestate.

Sub acest aspect și ținînd cont de faptul că neajunsurile actului procedural în speță, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, au fost înlăturate pînă la prima ședință de judecată, instanța de recurs consideră că întru evitarea

încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, apelul urmează a fi examinat în fond.

În acest sens instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (*CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*), or drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă, reală și nu iluzorie sau teoretică, iar imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (*CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979*).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului SRL „Stals” de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui pricina în instanța de apel pentru judecarea apelului SRL „Stals” în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de avocatul Igor Topală, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Stals”.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Aldebars” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stals” cu privire la încasarea datoriei, cu remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului Societății cu Răspundere Limitată „Stals” în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat